

Kamenný Újezd

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Rokycany

Nadmořská výška: 378 m n. m.

Počet obyvatel: 932

Adresa URL: www.kamennyujezd.cz

Okres: Rokycany

GPS souřadnice: 49.723665N, 13.618755E

První pís. zmínka: 1368 (656 let)

PSČ: 337 01

Historie obce Kamenný Újezd

První potvrzená písemná zmínka o této obci pochází z roku 1368, kdy první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic daroval „role kolem Újezda“ a „louky pod Brocníkem“ rokycanskému probošství. I když jde o antikatolickou listinu, vlastnictví obce církevní vrchností před i po tomto datu je nezpochybnitelné a v dolní polovině obecního znaku je připomenuto černým štítem se zlatým břevnem jakožto znakem pražského arcibiskupství. Už tehdy měl v obci existovat nápravnický statek, tzn. dvůr, který církev pronajímala svému služebníku. Podle jiné (dodnes ovšem dále neověřené zprávy) měla obec patřit pražskému biskupství už od 12. března 1177, kdy mělo „újezd vedle Rokycan“ směniti za ves Lazy.

Církevní panství nad obcí skončilo 12.2.1421 vpádem Jana Žižky do Rokycan, a nebylo obnoveno ani po 18.5.1498, kdy český král Vladislav II. Jagellonský potvrdil obec městu Rokycany. Rokycanským pak zůstal Kamenný Újezd až do roku 1850, což je v obecním znaku stvrzeno výskytem červené a stříbrné (správně bílé) barvy.

Dodnes žijí v obci příslušníci rodu Schützů, připomínaného v obci už v roce 1598. Podle ústní tradice měl ve zdejší pohodnici přespát pražský kat Jan Mydlář ml. před decimací Madlonova pluku (1642). Před rokem 1680 je v obci doložena hospoda Kocanda, před rokem 1748 nejstarší mlýn, před rokem 1800 soukenická valcha a v roce 1811 si obec postavila první obecní kovárnu. V té době už stál u rybníku Ježek hamr, později specializovaný na lopatárnu. O jejím zakoupení krátkodobě uvažoval Rudolf Hudlický, pozdější zakladatel hrádeckých železáren a rokycanských Kovohutí.

Nejdůležitějším objektem však byl poplužní dvůr s ovčínem, který Rokycany v obci založily a provozovaly po roce 1575. Z hospodářského hlediska byla obec pro Rokycany významná nálezy železné rudy a těžbou dřeva v lese Kotel, chovem ryb a odběrem vody z rybníků Ježek a Čekal, více však produkcí pšenice a žita. O místní chov dobytka vedly Rokycany v letech 1596 - 1606 spory s pánem Spáleného Poříčí, Mirošova a Kaceřova Ferdinandem Gryspekem. Největší význam pro Rokycanské měl Kamenný Újezd rozsáhlým chovem ovcí (1278 ks k roku 1713), což je v obecním znaku připomenuto kresbou beraních rohů. Změnu od poddanského způsobu života zdejších obyvatel přinesla v letech 1782 - 1783 tzv. raabizace, která znamenala zrušení robot za finanční náhradu a rozparcelování dominikální půdy zdejšími sedláky.

Do novodobé historie se Kamenný Újezd zapsal nárůstem v počtu obyvatel a spolu s tím i jako zásobárna pracovních sil pro továrny a úřady v blízkých Rokycanech i v Hrádku. V roce 1868 získal železniční spojení vybudováním odbočky z Rokycan do mirošovských dolů. Značný počet místních mužů zahynul v I. světové válce. Ještě za Rakousko - Uherska se obec přihlásila k Manifestu českých

spisovatelů. K vlasteneckým kvalitám obce patří také to, že nikdo z jejích občanů nebyl souzen dle velkého a malého dekretu za kolaboraci s fašisty. V obci byly po osvobození přítomny obě armády protifašistické koalice - americká i sovětská, nedaleko od ní probíhala demarkační linie obou armád. Barvy znaku symbolizují církevní i městskou vrchnost, beraní roky původní zdroj obživy.

